

SĂ CUNOAȘTEM CĂRȚILE DEȚINĂTOARE DE PREMII NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Adella CUCU, bibliotecar principal
serviciul Comunicarea Colecțiilor

*Un **premiu literar** este o distincție acordată de către instituțiile guvernamentale sau non guvernamentale, de asociații, academii, fundații sau persoane particulare pentru o performanță în domeniul literaturii artistice. Majoritatea premiilor sînt însoțite de o sumă de bani, de o medalie sau o bursă. În funcție de naționalitatea persoanei care le primește, ele pot fi clasificate în premii naționale sau internaționale.[1]*

Deși în fiecare an apar cărți din ce în ce mai ingenioase și mai interesante, oamenii nu se grăbesc să le citească, pentru că, spre marea noastră dezamăgire, azi se citește tot mai puțin.

Din achizițiile anuale ale Bibliotecii, aproximativ 12% o reprezintă beletristica procurată de la cele mai prestigioase edituri. Se cumpără atît beletristică ce corespunde necesităților și intereselor programelor de studiu ale utilizatorilor, cît și titluri noi de literatură artistică, capodopere ale literaturii naționale și universale de ultimă oră, disponibile pentru cititori și în sala de lectură, și la sala de împrumut.

29% (2 941 exemplare) din colecția de carte a sălii de lectură Științe filologice este **literatură artistică**. În mare parte se citesc mai mult operele indicate în programele de studiu. Ne dorim însă ca și operele unor poeți și scriitori mai puțin cunoscuți din sec. XX, XXI, din literatura națională cît și universală să nu fie ignorate. Pentru aceasta e nevoie ca utilizatorii să fie pasionați de lectură. Iar pentru a-i determina pe utilizatorii-studenți să devină cititori pasionați, este necesar să li se formeze, cu răbdare și stăruință, gustul pentru lectură, să fie îndrumați spre a alege ceea ce vor citi. Odată format, gustul pentru lectură se poate transforma într-o adevărată pasiune. Intervenția bibliotecarului îl va mobiliza și îl va orienta pe cititor spre o lectură interesantă. În acest scop sînt deosebit de indicate expozițiile de promovare a cărții și a lecturii. Uneori utilizatorul nici nu presupune existența unor cărți. Sînt autori care rămîn anonimi, deși au scris opere de o certă valoare artistică. Dar fără a fi popularizate, cărțile lor nu ajung la cititori. Involuntar, atenția utilizatorului este atrasă de genericul expozițiilor. Dar este foarte important să reușim să-l menținem pe potențialul cititor în zona de interes. După datele psihologilor, 80% din informație omul o percepe cu ajutorul ochiului. De aceea apelăm la un întreg complex de mijloace de comunicare, accesul la textul cărților etalate fiind asigurat și de o sumă de materiale auxiliare, citate, imagini, culoare, grafică. Anume

prin *comunicarea vizuală* îi ajutăm și pe acei utilizatorii care sînt pasionați de lectură și sînt permanent în cautarea a *ceva interesant, ceva nou*.

Utilizatorii Bibliotecii noastre au privilegiul de a fi intrigați prin intermediul diverselor expoziții, pe care ne străduim să le facem cît mai atractive, ilustrative și expresive. De exemplu :” **„Voci tinere” (poeți, scriitori basarabeni), „Cărți jubiliare”, „Culorile răsăritului de soare (poezia română, rusă, ucraineană)”, „Proza XX”, „Proza XXI”, „Romanul sec.XX” „Invitații la lectură”, „Moment poetic ”, „Ziua Mondială a Scriitorilor-3 martie”, „Laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură (1901-2011)”/”10 lideri și cărțile lor preferate” etc.**

Lunar sînt organizate expoziții - **Aniversări** consacrate scriitorilor români sau care reprezintă literatura universală. Toate aceste expoziții îi pot ajuta pe utilizatori să-și facă și o imagine mai clară despre colecția de belertistică a Bibliotecii.

Organizarea acestor expoziții, care oferă utilizatorului o lume plină de evenimente interesante, solicită și bibliotecarului un spirit creativ. Pînă la urmă aceste acțiuni își ating rezultatele scontate. Foarte puțini utilizatori trec pasiv pe lîngă cărțile din expoziții.

De o deosebită atenție s-a bucurat expoziția **cărților deținătoare de premii naționale și internaționale din colecția Bibliotecii**, organizată în sala de lectură Științe filologice. Utilizatorii noștri au fost foarte interesați să ia cunoștință de cărțile pe care le citește și le cunoaște o lume întregă! Expoziția a fost structurată în 2 părți și a cuprins doar unele din operele scriitorilor consacrați, laureati sau nominalizați ai unor prestigioase premii literare internaționale (Nobel, Booker, Pulitzer, Goncourt, Orange, Cervantes etc.), naționale și din România, aflate în colecția Bibliotecii: Această expoziție a avut ca obiective :

* promovarea valorilor culturale naționale, în special, cărțile premiate de

Uniunea Scriitorilor din Moldova;

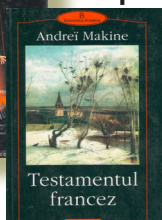
- promovarea creației autorilor remarcabili;
- familiarizarea cu lumea operelor literare;
- transformarea cititului într-o plăcere,

În prima parte a expoziției au fost expuse cărțile premiate cu Premiile Uniunii Scriitorilor din Moldova, Premiul de Stat al Republicii Moldova, Premiile Uniunii Scriitorilor din România, Premiul Academiei Române, Premiul Asociației Editorilor Români etc. În partea a doua a expoziției am expus o selecție a celor mai interesante cărți distinse de-a lungul timpului cu diverse premii literare internaționale.

Topul celor mai citite 10 cărți de la expoziție

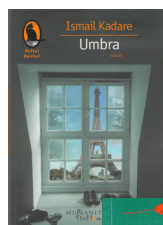

Pe primul loc se situează romanul **Spune-mi Gioni**, de Aureliu Busuioc premiat cu Premiul **Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova în 2003**.

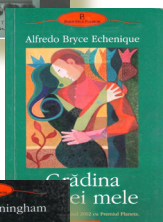
Locul doi i-a revenit romanului **Testamentul francez**, de Andre Makine, care a fost încununat cu trei dintre cele mai prestigioase premii literare

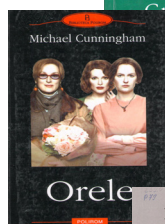

franceze (Goncourt, Medicis, Goncourt des Lyceens)

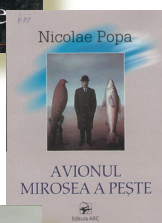
Locul trei - *Umbra*, de Ismail Kadare. În 2005 Ismail Kadare a fost onorat cu primul International Man Booker Prize

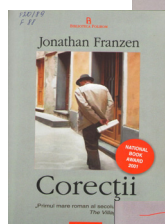
Pe locul patru se situează - *Grădina iubitei mele*, de Alfredo Bryce Echenique. Roman distins, cu Premiul Planeta, una dintre cele mai înalte distincții literare din lumea hispanică

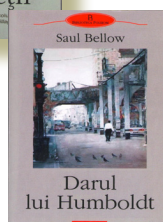
Locul cinci îl ocupă romanul *Orele*, de Michael Cunningham, distins cu Premiul Pulitzer în 1999

Locul șase în acest top îi revine romanului *Avionul mirosea a pește*, de Nicolae Popa pentru care a primit Premiul "V. Vasilache" la Salonul Internațional de Carte de la Chișinău (2008) "Pentru cea mai bună carte de proză" și **Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru "Cea mai bună carte de proză" a anului 2008.**

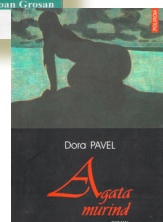
Locul șapte îl ocupă romanul - *Corecții*, de Jonathan Franzen. În 2001, romanul a fost distins cu prestigiosul National Book Award.

Pe locul opt se clasează - *Darul lui Humboldt*, de Saul Bellow apărut în 1975 (și recompensat cu Premiul Pulitzer pe anul 1975, Premiul Nobel pentru literatură pe anul 1976)

Locul nouă îi aparține romanului - *O sută de ani de zile la Portile Orientului*, de Ioan Grosan. Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru proză.

Locul zece - *Agata murind*, de Dora Pavel Premiul Uniunii Scriitorilor din România 2003.

Menționăm aici și alte cinci cărți care au trezit interesul unor utilizatori: **Bătrînul și marea** care i-a adus lui Ernest Hemingway premiul Pulitzer în Statele Unite; **Diavolul din Milano**, de Martin Suter. Roman tradus în peste douăzeci de limbi, distins cu Friedrich Glauser Preis în 2007 și nominalizat pe lista scurtă la International Dagger Award în 2008; **Igiena asasinului**, de Amelie Nothomb - roman distins cu premiile Rene-Fallet și Alain-Fournie, **Herzog**, de Saul Bellow Roman distins cu prestigiosul Național Book Award și volumul **Pânzele albe ale libertății** de Leo Bordeianu - Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova în 2001.

Această expoziție a atras atenția multor utilizatori, deoarece a fost foarte atractivă și convingătoare devenind un bun suport informativ și o minunată posibilitate de completare a cunoștințelor.

Prin aceste expoziții, fie tematice, fie informative, de „recomandare”, dorim să punem în valoare atât colecțiile de care Biblioteca dispune, cât și buna noastră intenție de a-i ajuta pe utilizatorii ca lectura să le devină o necesitate sine qua non.

Bibliografie:

1. **Crețu Ion.** Long Live Britannia!: [premii literare: Booker]. In: *Luceafărul*: rev. pentru lit., artă și știință, 2005, nr. 37, p.19.
2. **Nominalizări pentru premiile Juriului Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru anul 2010:** [Maria Șleahțișchi, Oleandrii mă strigă roz]. In: *Timpul*, 15 apr. (Nr 69), 2011, p. 27.
3. **Premii pentru dramaturgie:** [Premiile Concursului Național de Dramaturgie, Ediția-2002]. In: *Lit. și arta*, 9 ian., 2003. p.1
4. **Premiile Uniunii scriitorilor din Moldova pentru 2002:** [Eugen Simion, ... Maria Șleahțișchi, Anatol Moraru]. In: *Viața Basarabiei*, 2003 nr. 2(6), p.220-221; *Lit. și arta*, 17 apr., 2003, p. 8
5. **Premiile Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova.** In: *Contrafort*: rev. a tinerilor scriitori din Republica Moldova, 1998, nr. 11-12, p. 2
6. **Premiile Uniunii scriitorilor din România pentru anul 2010.** În: *Semn*: rev. literară, 2011, nr. 2, p. 6
7. **Sipoș, M.** Iluziile lumii globalizate: [2005 - anul Cervantes]. In: *Luceafărul*: săptămânal de lit., 2005, nr. 15, p. 23. [on-line] [citat 12.09.2011] Disponibil pe Internet: http://ro.wikipedia.org/wiki/Premiu_literar

